

A street scene with people and a red awning. In the foreground, two men are looking towards the camera. The man on the left is older with white hair and glasses, wearing a dark jacket. The man on the right is younger, smiling, wearing a black jacket. In the background, there are other people, some in red jackets, and a red awning over a glass-fronted structure. A red banner with the word 'MÆL' is visible. The overall atmosphere is that of a public event or campaign.

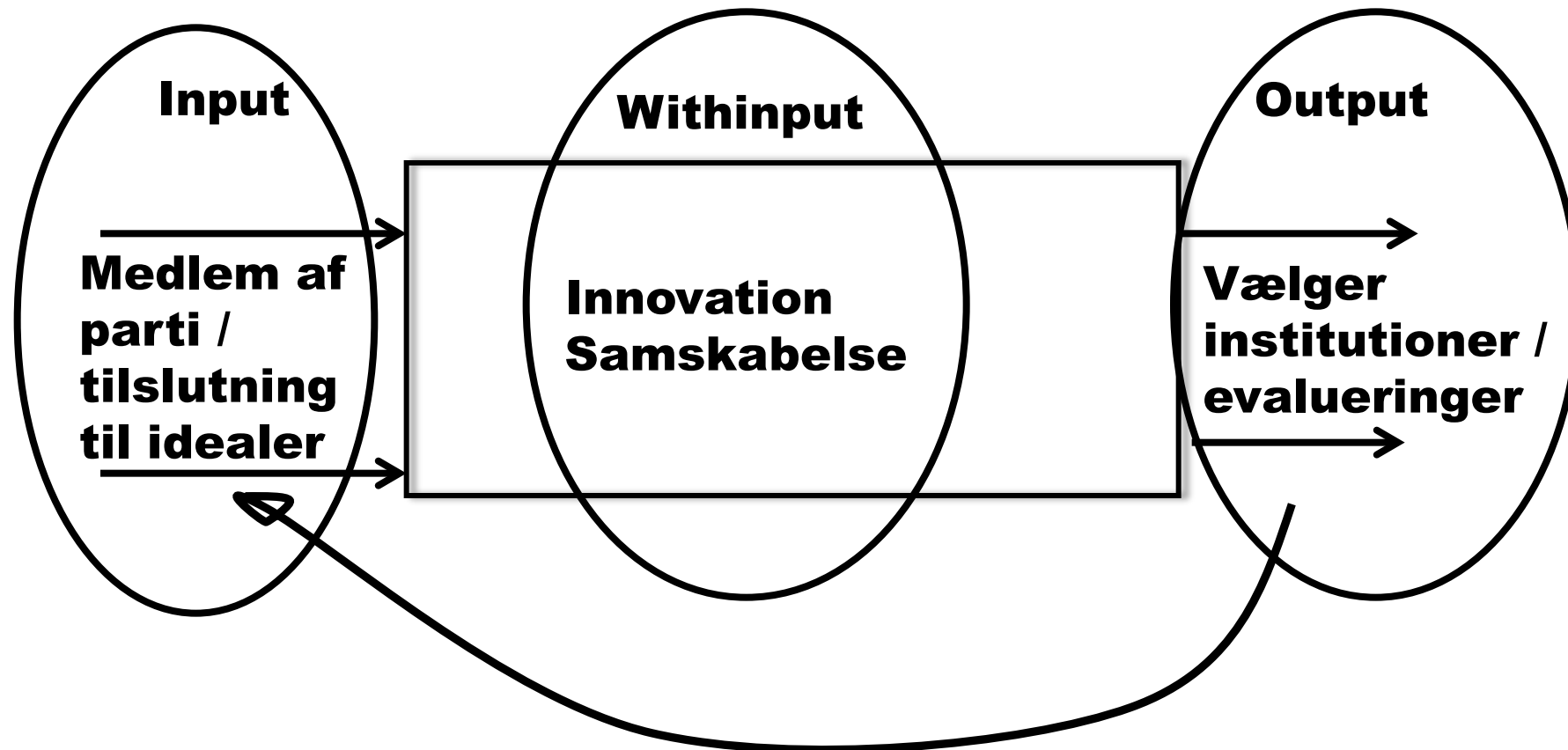
Medborgere – over og imod

Aspekter af den aktuelle politiske kultur

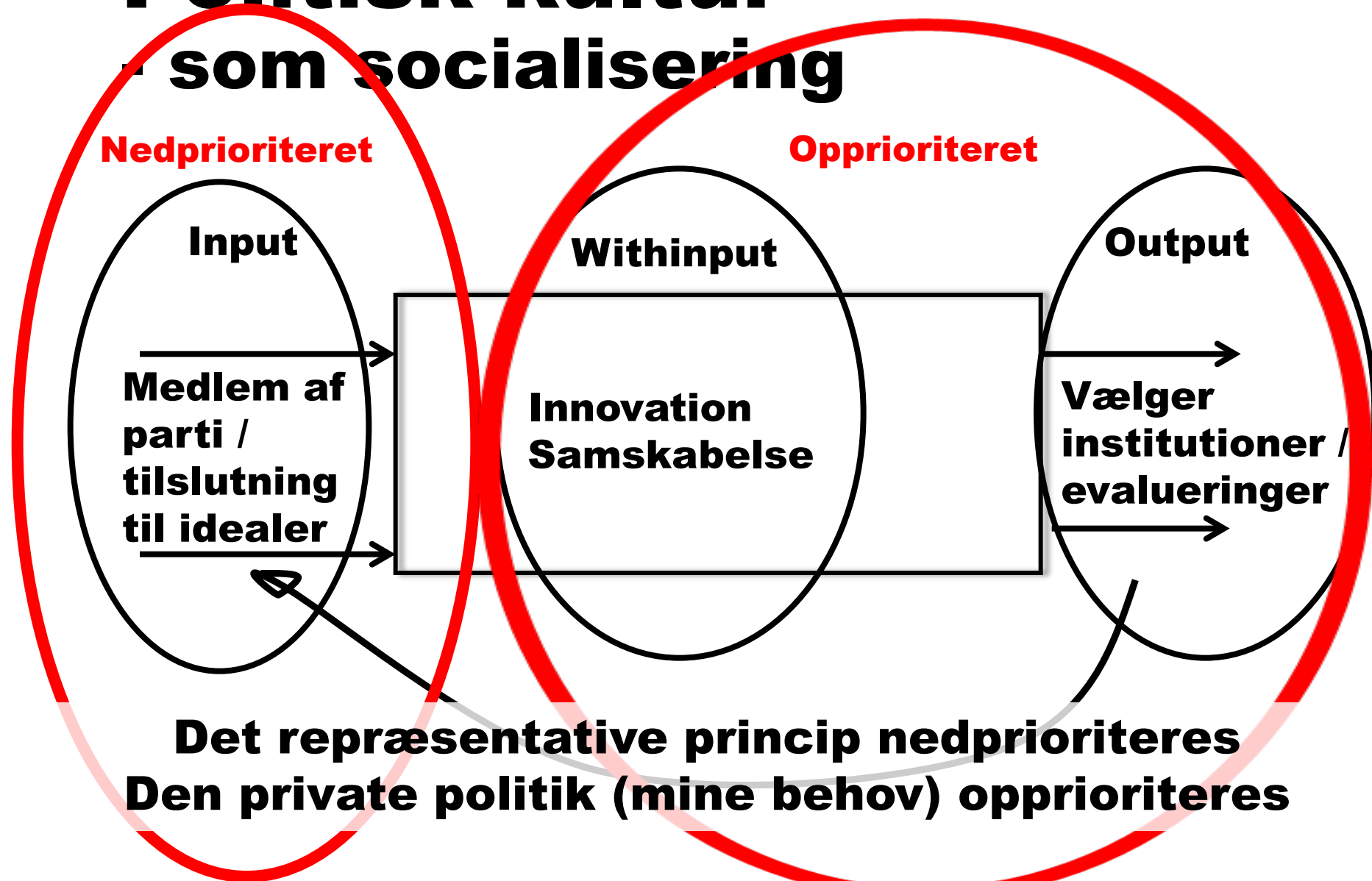
Pragmatiske partier og hjemløse borgere

- **Politiske partier: Centralstyrede massepartier.**
- **Mål: Optimering af vælgere / magt**
- **Skifter strategisk mellem politiske holdninger**
- **Vælgere bruger mere og mere tid og energi på finde frem til 'sit parti' – bl.a. valgtest**
- **Men er stadig knyttet til en grundlæggende farve**
- **De repræsentative bånd mellem parti og vælgere er opløst**

Politisk kultur: Samspil mellem borgere og politik

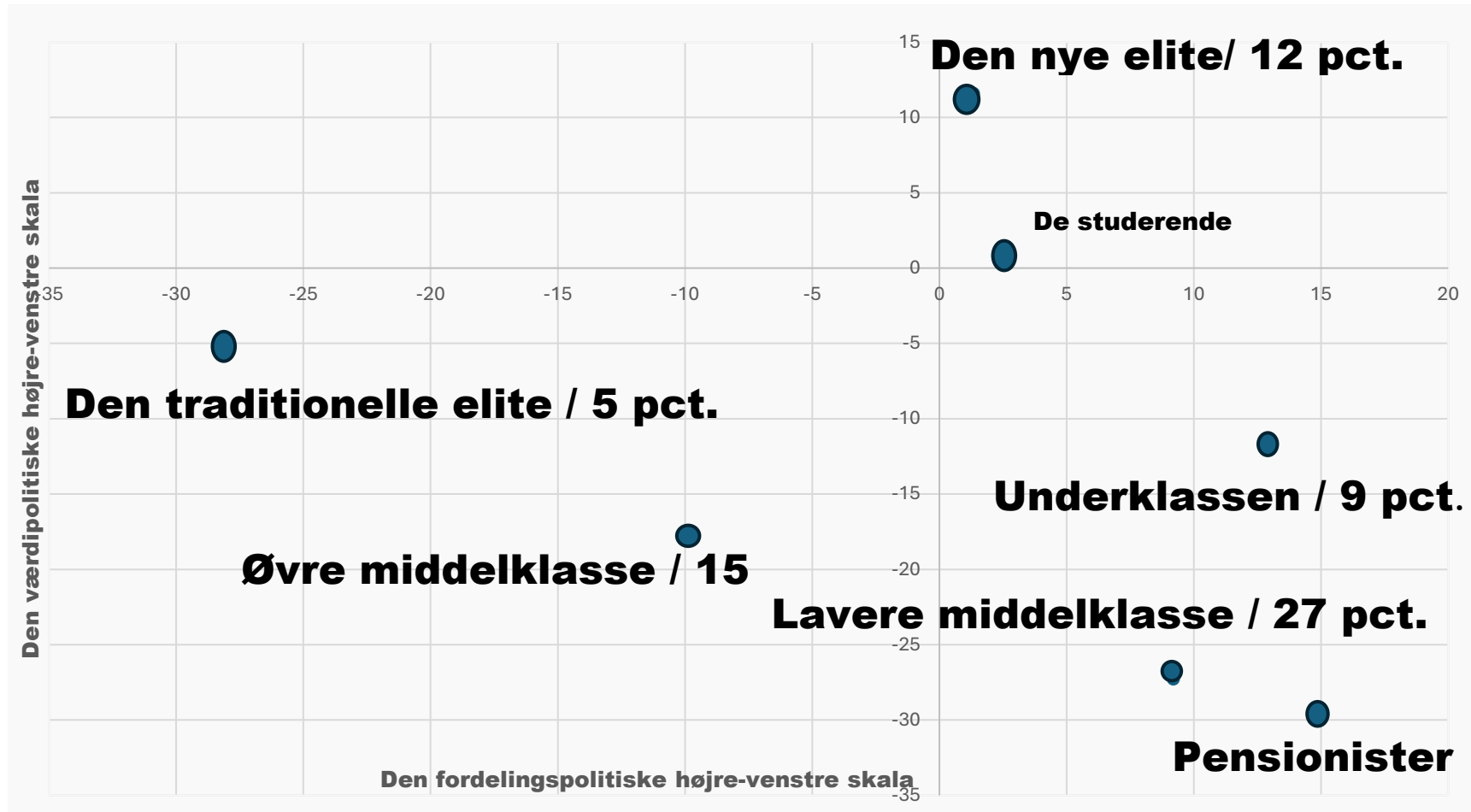
Politisk kultur som socialisering

Den nye elite

- **Behov for strategi, viden og planer er stigende**
- **Fokus på forandringer, tilpasninger, de store udfordringer og de vilde problemer**
- **Mens behovet for regler og systemer nedtrappes**
- **Lægger grunden for en ny elite: personer med *privilegeret adgang* til informationer, viden og muligheder for at sætte vigtige dagsordener**
- **Personer med lang videregående uddannelse i de større byer**
- **Ca. 12 pct. af befolkningen**

Sociale grupper politiske positioner

Den nye elites perspektiver

- **Der findes ikke nævneværdige eliter i samfundet**
- **Ikke blik for velfærdsstatens universelle perspektiver**
- **Ikke blik for 'udkantens' marginalisering**
- **Mest offensiv i klimapolitikken**
- ***Teslaen's symbolske styrke***
- **Støtte til undertrykte, inkl. juridisk kønsskifte**
- **Men kampen for ligestilling er ikke så vigtig (for mænd)**
- **Indvandring er ok**

Åbner for populisme

- **En gruppe borgere føler sig afmægtige i forhold til demokrati og politik / 18 pct.**
- **Oplever at der ikke er nogen der repræsenterer dem**
- **Og de kan heller ikke selv gøre sig gældende**
- **Koblet af politik og institutioner på jagt efter omstilling og rationalisering**
- **Mens de får længere og længere til hverdagens praktiske institutioner (skole, butikker, læger osv).**
- **Griber ud efter dem der gør oprør mod eliten
– og mod dem der uretmæssigt snyder sig til fordele**

Populisme i flere farver

- **Den blå: vægter autonomi**
- **Ulighed giver dynamik**
- **Hverdagens trusler giver usikkerhed og utryghed**
- **Vægter en svag stat**
- **Undtaget overfor de kriminelle**
- **Den røde: diffus vægtning af mere velfærd**
- **Ikke specielt imod ulighed**
- **På niveau med resten af de røde i klimakampen**

Den politiske kultur

- **Polariseringer mellem den nye elite og populistiske medborgere har åbnet for nye modsætninger og forskellige partipolitiske offensiver**
- **Den nye elite: Alt, EL, RV, Mod., LA**
- **Populister: EL, SD, DF, DD**
- **Vælgerne er bevægelige – partierne jagter de løse**
- **Og åbner samtidig for andre vælgeres forvirring**
- **En spændende spiral af optimisme og stigende frustration**

Den demokratiske fremtid

- **Partiers ambition om at repræsentere og forfølge politiske principper indskrænkes**
- **Borgernes interesse for demokrati og politik falder**
- **Den politiske og demokratiske dialog bliver til iscenesættelse af appeller til det emotionelle (stil)**
- **Borgernes motivation til at forfølge 'private' politiske interesser intensiveres**
- **Det er samtidig en åbning for mere ulighed, marginalisering og *mental* polarisering**